

KWIT (129) sb

kwit m (120), **kwita** f (2), kwit a. kwita (7); kwita *UstPraw* (2).

kw-, qw- (87), qu- (41), cw- (1).

sg N kwit (3). ◇ G kwitu (13), kwity (1). ◇ D kwitowi (1). ◇ A kwit (33). ◇ I kwitem (7); -em (3), -(e)m (4). ◇ L kwicie (4) [w tym z przydawką: m (3), f (1)]. ◇ pl N kwity (12) [w tym: m (11), m a. f (1)]. ◇ G kwitow (14); -ów (12), -ow (1), -(o)w (1); -ów : -ow *SarnStat* (12 :1). ◇ A kwity (32). ◇ I kwity (6), kwitami (1) *SarnStat*. ◇ L kwiciéch (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. Dokument potwierdzający odbiór pieniędzy lub jakiejś rzeczy; *acceptilatio Calep, Cn; antapocha, apocha, apodixis Cn* (79) : *GroicPorz* y, yv; *Lecz* bys ty miał przylięgąć towarzyszu miły/ V dyabłabyście s pánem śnadź y s kwity byli. *RejZwierz* 101; *Calep* 13b; *Vrządnik* żadney rzeczy bez qwitu dla łatwieyżey liczby nie ma dawać/ ani oddawać: á kwit ma mieć ná regeltrze/ áby łacwieyżza liczbá byłá: a gdy regeltrowi nie wierzą/ qwit vkázác. *GostGosp* 16; á lkoro łáłzt wyprzeda/ pieniądze oddać *Vrządnikowi*: á karb miałto qwitu z *Vrządnikiem* mieć/ iáko mu zá wiele łáłztow pieniądze odda. *GostGosp* 46, 32, 42, 158; *SarnStat* 7 [2 r.], 221, 362 [2 r.], 364, 404 (15); *VotSzl* Ev.

kwit czego (2): zá vkazániém kwitu zupełného oddánia *Contribuciiéy/ łronę* wolną *Stároftá* od wżyftkiého vczynić będzie powinien *SarnStat* 345, 1069.

kwit z czego (6): (*nagł*) O kwicie zdány [lege: z daniej]: *Cazimirus tertius folio 34* (–) *Od pińania* zdány [lege: z danej] kwity pisarz nic niema brác *UstPraw* Gv; *GostGosp* 24, 152; *Także* y quity náłzé/ [...] záchowáné bydź máią oprócz quitów z poboru *Wielkiego X. Litewfkiego/ w Roku 1589.* pozwoloného. *SarnStat* 415, 973.

kwit od kogo (1): *MAią* tákie pieniądze fkládác [...] biorąc kwity od *Stároft/ á* lámi téz dáiąc *Stároftóm* recognicią z tego co im dádzą *SarnStat* 972.

kwit czyj (3): *ZapWar 1528 nr 2457*; O mytách ná rzékách, y kwiciéch pińárzów célnych. *SarnStat* 403, 1202.

Zwroty: »kwit brác, wziác« = *syngrapha exhibere Modrz* [szyk zmienny] (4 : 3); *MetrKor* 57/117; *GroicPorz* y; *ModrzBaz* 123v; W niebytności *Páńfkiey* kiedy gość przyiedzie/ przyiaćiel *Páńfki/ ma* qwit wziác co potrzeb wyda od gościá albo od łługi iego: dla liczby y wiáry co wydał. *GostGosp* 24, 32; *SarnStat* 972, 1251.

»kwit da(wa)ć (a. wyda(wa)ć); pod kwity wydawać; kwitow dawanie« [szyk zmienny] (5; 1; 1): przeto nádziewałbych fię/ żeby tákiemu podeyrzeniu mieyfcá dáley żadnego niebyło/ gdyby y ci coby przynořili pieniądze do fkarbu/ y ci ktorzi ie bráli/ zobopolnie łobie kwity pod pieczęćiami dawáli [qui acciperent fide et tabulis signatis agerent omnia]. *ModrzBaz* 124v; *GostGosp* 24; *SarnStat* 346, 347, 395; Przy tym niechayby wżytko pod iftotnymi rekognicyámi odbieráli: á tákże pod pewnymi kwity wydawali. *VotSzl* E.

»za kwity dawać (a. oddawać)« [szyk zmienny] (2): *ODnořić* té pieniądze *Deputat* ieden piérwżą ratę/ á drugi/ drugą ratę ma bydź powinien do *Lwowá*: y támi ie z wiadomością *Hetmáńfką* *Pińárzowi* oddawać *Polnemu/ zá* *Kwity* łłufznými/ wedle porządku wyszżey opifáného. *SarnStat* 363, 1202.

»iść za kwit« = *poruszać się po danym terenie, opłaciwszy cło z góry za wszystkie przejścia* (2): A Spółky thak polak iako Ormyanyn, thak theż Thvrczin Wolofzanyn Othmyczywfy Głowne wlvckv mytho ydzye za quitt po Wolynyv gdzie chce *MetrKor* 57/117, 59/276.

»za kwity odbierać« (1): Vrzędnik/ Włodarz/ Páni Stára ktora do folwárkow ieżdži/ álbo Pánná flůžebna według proporcyey/ iáycá/ kury/ przez cále láto zá qwity odbierác od Dworek máiá *GostGosp* 108.

»odsyłać pod kwitem« (1): Wełnę/ pierze/ ma ná iedno mieyfce odfyłác/ gdzie rofkażá/ pod wagá y qwitem. *GostGosp* 118.

»kwit ukazać; ukazanie kwitu« [*szyk zmienny*] (4; 1): Panu Alexandrowi nakazdy rok słałem pułtora Tysiáca złotyeh, vkażę to y Quity zadwielecie *ActReg* 165; *GostGosp* 16; *SarnStat* 345, 432, 1266.

Wyrażenia: »kwity łuckie« = *potwierdzenie opłaty cła w Łucku* (2): A gdi załzye do domv ydą mayá nyeyakye przeciwnofzci na przerzeczonich myefzczach dlia thego ze nyedbayá na Qwythy Luczkye dlia thego biwayá przenagabany *MetrKor* 57/115v, 59/272v.

»kwit poborowy« [*szyk 1 : 1*] (2): Záchowuiác w mocy quitj poborowé Podfkárbiów náłzyeh/ ile kiedy im odbieránié poborowych pieniędzy należało *SarnStat* 415; *VotSzl* Cv.

»stare kwity« (4): *RejRozpr* C4v; á z młynów wedle ftáryeh kwitow [*secundum antiquas taxas et quitantias JanStat* 370] pobory niech będą wyciągáné. *SarnStat* 343, 761, 1214.

»kwit urzędnie napisany (a. zapisany), urzędny« = *kwit napisany przez urzędnika* (2 : 1): á ku zápláceniu żadnego przyftoynieyłzego dowodu nieieft przeciw Cyrográfowi/ iáko quit albo włáfná ręká albo vrzędnie nápiłány *GroicPorz* y, x4v [2 r.].

»kwit własnej ręki, własną ręką napisany« = *kwit napisany przez jedną ze stron zainteresowanych bez urzędnika* (2): przeciw Cyrográfowi/ quitem włáfney ręki/ albo też vrzędnym. *GroicPorz* x4v, y.

Szereg: »rekognicyje i kwity« (1): A włytkie ták *perceptorum* iáko y *expenforum* rekognicye y kwity/ niechayby do kșiąg fkárbowych zaráz áktykowáli *VotSzl* E.

Wyrażenie przyimkowe: »bez kwitu« (1): Muśiłz dáć polffeiá bez wízelkiego kwitu. *BielSen* 6.

W przen (2) :

Zwroty: »dawać kwit« (1): tho iuż Pan z niego bierze iáko czyńiłz albo iáką dań zá ony młode álbo nieobáczne wyłtępk iego/ a pothym mu iuż dawa kwit á zrżyna mu iáko ná kárbie iž mu łie iuż dofyć sítháło zá on powinny dług iego. *RejAp* 132.

»kwit odnieść« (1): Ale niewiernik iuż ták muśi być vdręcżony á kwitu żadnego nie odniefie/ iedno profto z mąk do piekła. *RejAp* 132v.

Przen: *Potwierdzenie, wyraźny dowód* (4) :

kwit czego (1): Dafz mi kwit poćciwego ná wízem záchowánia. *RejZwierc* 271v.

kwit od kogo (1): Byłem iá też iáko y thy/ Y miałem od łzczęscia kwity/ Pátrż co mi łmierć vcżyniła *RejZwierc* [238].

Zwroty: »dać kwit« (1): *RejZwierc* 271v cf *kwit czego*.

»pokazywać, ukazać kwit« (1 : 1): Ziedney to kuźniey wyłzłó/ pokazuią kwity Troiáki Bog/ dwoy Kryftus/cżłowiek też łowity. Ná ktorym fundámenćie/ Czárt łwe pánowánie Zbudował był *GrzegŚm* Av; *CiekPotr* 61.

2. *Rewers, pisemne zobowiązanie do zapłacenia pieniędzy, zwrotu pożyczki; quitatio JanStat (16)* : y kwitował ze wżyŝtkiego dłuźniká nie winnie poprzyŝiężonego/ co mu ŝzło y w Trybunale/ gdy o tęń dłuź brát zábitego czynił: á chocia zádawał łáŝz kwitowi/ przećię przyŝięgę przy kwicie ŝkazáno. *GórnRozm F2, F2 marg, Lv; SarnStat 698.*

kwit czego (1): áby teź Zupnik Bydgoŝki Zupnikowi Ruŝkiému zá tę łól po ŝpufczeniu iéy nádáléy w czwierz łátá pieniádze albo kwity zá náŝzym rokazániem wydánych pieniádze oddawał *SarnStat 395.*

kwit czyj (5): A [*Podskarbi*] kwity náŝzemi ábo czyiemi inŝzemi nie ma ŝie brónić: chybá któróbý były na ŝłuźebné obróny potoczny obróconé. *SarnStat 359, 377, 415, 419 [2 r.].*

Zwroty: »kwity w pieniádzach odprawować« (1): Dymitr Podŝkárbi wżyŝtki kwity Pánów y Szłáchty/ którégobykolwiek ŝtanu byli/ w pieniádzach ma odpráwować [*omnes quittance Principum Nobilium, Dominorum [...] in pecuniis debet expedire JanStat 42*] *SarnStat 377.*

»dać na kwity« (1): Oblicza ŝie s káletá nie chce reŝpondowáć/ Muŝi iey dáć na kwity gdy nie máŝz co ŝchowáć. *RejWiz 16v.*

Wyrażenie: »kwity solne« = *quittance salis JanStat (2)*: kwity pánów Szłáchty/ pánów Duchownych/ iákiégobykolwiek ŝtanu byli/ Zupnikowi nie máią bydź dawáne; wyiáwŝy tylko kwity łolné. *SarnStat 377, 377.*

Szeregi: »listy i kwity« (1): Poborce obrani na žáadne listy i kwity wydawać pieniádze nie mają *Diar 80.*

»pieniádze albo kwity« (1): *SarnStat 395 cf kwit czego.*

3. *Rozliczenie, zwolnienie od wzajemnych zobowiązań (19)* : dopwsczaya themw tho woyewodziczowi. then quyth przenyecz sxyak Groczkich w siamskie [!] *ZapWar 1548 nr 2667, 1548 nr 2667; SarnStat 364, 1260.*

kwit od kogo (1): Prze kwit od poiednánéy ŝtrony, *ŝiftitur bannitio* Którá z Káncelláriiiey winni wydać *SarnStat 549.*

Zwroty: »dać kwit [komu]« (1): y dayá cwyť y wżyťkyę prawa: ŝlachetnyemu ŝczelźnyemu czyechalewŝkemu *ZapKoŝcier 1586/63.*

Wyrażenie: »kwity grodzkie, przed księgami grodzkimi« (1 : 1): Kwity Grodzkie wazné in genere nie wymiániáiąc. *SarnStat 540, 540.*

»kwit i doŝyć uczynienie« (2): gdzieby przed ŝádem vkazał y powiedział quit i doŝyć uczynienie za tęń dłuź *ComCrac 22, 22.*

»liczba i kwit« (1): co zŝtrony liczby tákowéy y kwitu/ dwie częćci ŝtanów wczynią *SarnStat 443.*

»kwit a wolnoć« (1): A my ták bez ráchunku chcemy záwżdy kwitu a wolnoći od niego. *RejPos 252.*

»zapisy i kwity« (2): PRzenieŝienie zapifów y kwitów/ y innych rekognicyy wŝelákich Grodzkich do ksiąg Ziemŝkich *SarnStat 541 [idem] 1198.*

W przen (3) : Záwżdy gdy obraźona/ przyiaźń bywa názyť/ Ná wieczne tám przymierze/ trudno bywa o kwit. *RejZwierz 119v.*

Zwrot: »kwit [z czego] brać« (1): na ŝpowiedzi ludzie kwit z grzechow biorá *ŝkarKaz Oooo2c.*

»odnieć kwit« (1): A odnioŝ kwit łáŝkawy z miłofierdzia iego. *RejZwierc [272]v.*

Przen (1) :

Wyrażenie przyimkowe: »z kwitem« = *nic nie załatwiwszy, z niczym (1):* Iednego walká zniŹczy thák y z domem/ A drugi s kwitem teŹ iedzye ná chromym. *RejZwierc* 228.

a. W funkcji orzeczenia (1) :

Zwrot: »być kwit [od kogo o co]« = *być wolnym od zobowiązań wobec kogo (1):* Iakvp LganowŹki IvŹ yeŹt Kwyt odemnyę o tę pol trzecza sta *ZapKoŹcier* 1584/50.

4. praw. Odroczenie, prawne poŹwiadczenie o niemoŹności stawienia się pozwanego w sądzie (13) : y zaniechawŹy wŹyŹtkich wymówek/ zwłók/ z którýkolewiek przyczyny/ álbo teŹ kwitów/ które z prawá zwykły bydŹ dawáné y pozwaláné/ y wŹyŹtkich innych prawnych zwłók/ y takŹe ruŹzenia Sędzi/ odpowiadác/ [...] będŹie powinien *SarnStat* 686 [*idem* (3)] 1249, 1251, 1257, 1254.

Zwroty: »brać, wziąć na kwit« [*szyk zmienny*] (3 : 3): Dzifia muŹifz záplácíc coŹ obiecał wczorá. Nie wezmá tám ná kwity/ ani pro maiori/ Ni z ápellácijámi biegáią zá dwory. *RejZwierc* 242, 244; *GórnRozm* Iv; TákŹe y na Kwit moŹe wziąć, iáko *ad Munimentá*, do drugich Roków. *SarnStat* 764, 698, 1254.

»brać się na kwity« (2): A chociay więc przypadnie czáfem rok záwity/ Ali pan moy do ftá mil bierze fie ná kwity. *RejWiz* 123v; *RejZwierz* 101.

*** *Bez wystarczajúcego kontekstu (2) :* Cefsio. Kwity. Káfrowanie. *SarnStat* 644, 1309.

Synonim: 1. cyrograf.

Cf KWITACYJA, KWITBRYF